राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांकरीता निश्चित करण्यात आलेली किमान गुणवत्तेची अट शिथिल करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमईडी १०१६/प्र.क्र.४७३/१६/शिक्षण-२

नववा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल, लोकमान्य टिळक मार्ग, नविन मंत्रालय, मुंबई - ४०० ००१. दिनांक - ५ मार्च, २०१८.

वाचा -:

- 9) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः टीईएम-२०१६/ प्र.क्र. ५०१/ तांशि-४, दिनांक १३.१०.२०१६
- २) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एमईडी १०१६/प्र.क्र.४७३/१६/ शिक्षण-२, दिनांक ०९ डिसेंबर, २०१६.
- 3) महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्ष्यित वितरण) अधिनियम, २०१६
- ४) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः टीईएम-२०१६/ प्र.क्र. ५५९/ तांशि-४, दिनांक १५.०४.२०१७
- ५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः टीईएम-२०१६/ प्र.क्र. ५५९/ तांशि-४, दिनांक २१.०६.२०१७
- ६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः टीईएम-२०१६/ प्र.क्र. ५५९/ तांशि-४, दिनांक ११.०८.२०१७.
- ७) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांकः संकीर्ण-२०१७/ प्र.क्र. ३३२/ तांशि-४, दिनांक ०७.१०.२०१७.

प्रस्तावना :-

शासकीय/ शासन अनुदानित/ खाजगी विनाअनुदानित महाविद्यालयातील व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना शासनाने/ शिक्षण शुल्क नियामक प्राधिकरणाने निश्चित केलेल्या शिक्षण शुल्काची ५० टक्के प्रतिपूर्ती करण्यासंदर्भातील "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजना" तसेच, सदर विद्यार्थ्यांपैकी ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक अल्पभुधारक शेतकरी आहेत किंवा ज्यांचे पालक नोंदणीकृत मजूर आहेत अशा विद्यार्थ्यांकरीता

"डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना" संदर्भाधीन क्रमांक १ च्या शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने आरोग्य विज्ञानाच्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांकरीता या विभागामार्फत संदर्भाधीन क्रमांक २ अन्वये पूरक आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थसहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्ष्यित वितरण) अधिनियम, २०१६ च्या अनुषंगाने शासनाकडून देण्यात येणारे कोणतेही अर्थसहाय्य, वित्तीय लाभ व सेवांच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन करुन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करुन त्या आधारे लाभार्थ्यांस वित्तीय लाभाची रक्कम थेट शिष्यवृत्ती स्वरुपात आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

तसेच, उपरोक्त योजनांकरीता पात्र ठरण्याकरिता इयत्ता १० वी/ इयत्ता १२ वी मध्ये किमांन ६० टक्के आवश्यक असल्याची अट आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांसाठी (दिव्यांग विद्यार्थींसह) संदर्भाधीन क्रमांक ४ व ५ वरील शासन निर्णयान्वये उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने शिथिल केली आहे. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने उपरोक्त प्रकरणी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयांच्या अनुषंगाने आरोग्य विज्ञानाच्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांकरीता एकत्रित पूरक आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

"राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजना" या योजनेचे नामकरण "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना" असे करण्यात आले असून या शिष्यवृत्ती योजनेंतर्ग पात्र ठरण्यासाठी इयत्ता १२ वीला किमान ६० टक्के गुण आवश्यक असल्याची अट आरोग्य विज्ञानाच्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील सर्व विद्यार्थ्यांकरिता सन २०१७-१८ पासून याव्दारे शिथिल करण्यात येत आहे.

- २. "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना" आणि "डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना" या दोन्ही योजनेंतर्गत आरोग्य विज्ञानाच्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्तीची रक्कम व निर्वाह भत्त्याची रक्कम पात्र लाभार्थ्यास थेट त्याच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.
- ३. "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना" आणि "डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना" या योजनांकरिता अर्ज करण्यापासून ते रक्कम खात्यात जमा करण्यापर्यंतची संपूर्ण प्रक्रिया राज्यस्तरीय "महाडीबीटी" या प्रणालीव्दारे पार पाडण्यात येईल. तथापि,

महाडीबीटी वेब पोर्टल अद्याप पूर्णपणे कार्यान्वित झाले नसल्याने सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरीता "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना" आणि "डॉ.पंजाबराव देशमुख वसितगृह निर्वाह भत्ता योजना" या योजना पूर्वीच्या कार्यपध्दतीनुसार राबविण्यास याद्दारे मान्यता देण्यात येत आहे.

- 8. तथापि, सदर योजनांकरिता पात्र ठरण्याकरिता विद्यार्थ्यांची संबंधित महाविद्यालयातील दैनंदिन उपस्थिती पारदर्शीपणे नोंदविणे आवश्यक असेल. याकरिता महाविद्यालयाच्या परिसरात संबंधित शैक्षणिक संस्थांना आधार संलग्नित बायोमेट्रीक प्रणाली स्थापित करणे बंधनकारक असेल. सदर बायोमेट्रीक उपकरणे STQC (Standardization Testing and Quality Certification) व UIDAI (Unique Identification Authority of India) प्रमाणित असावीत. उपरोक्त योजनांर्तगत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्यांची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी किमान ५० टक्के उपस्थिती आवश्यक असेल. परीक्षांसारख्या अन्य विविध प्रयोजनार्थ संबंधित विद्यापीठ/ केंद्रीय परिषद यांच्या प्रचलित नियमानुसार विहीत केलेल्या उपस्थितीच्या प्रमाणांची सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांना स्वतंत्रपणे पुर्तता करणे बंधनकारक असेल.
- ५. उपरोक्त योजनांतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती/ निर्वाह भत्ता अदा केल्यानंतर दरवर्षी अशा लाभार्थी विद्यार्थ्यांची नावे, त्यांचा अभ्यासक्रम व शैक्षणिक संस्थानिहाय सविस्तर यादी ही संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई यांच्यार्माफत त्यांच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिध्द करण्यात येईल.
- ६. "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज राज्य शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना" आणि "डॉ.पंजाबराव देशमुख वसितगृह निर्वाह भत्ता योजना" या योजनांसदर्भात उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ७ वरील दिनांक ०७.१०.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील पात्र विद्यार्थ्यांसाठी लाभाची व्याप्ती वाढविणे व निवन अभ्यासक्रमांचा समावेश करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आला असून सदर शासन निर्णयाद्वारे योजनेंतर्गत लाभाच्या पात्रतेसाठी अटी व शर्ती, शिष्यवृत्ती वितरणाची कार्यपद्धती व अन्य बाबी विहीत करण्यात आल्या आहेत. आरोग्य विज्ञान व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रमाच्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील पात्र विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्याच्या अनुषंगाने उक्त दिनांक ०७.१०.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदी योग्य त्या फेरफारांसह लागू राहतील. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई यांचेमार्फत "सक्षम प्राधिकारी" म्हणून सदर योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

७. सदरशासन शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०१८०५२२१४२४२९२५१३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुरेन्द्र प्र.चानकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यपाल सचिवालय, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई. मा.मंत्री, वैद्यकीय शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई मा.राज्यमंत्री, वैद्यकीय शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय,मुंबई. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्ष, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. सचिव, प्रवेश नियामक प्राधिकरण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. सचिव, शिक्षण शुल्क नियामक प्राधिकरण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. सर्व सह/ उपसचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. संचालक, आयुष संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व प्रमुख रुग्णालये (बृहन्मुंबई महानगरपालिका) कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक. अधिष्ठाता/ प्राचार्य, सर्व शासकीय/ महानगरपालिका/ अनुदानित/ खाजगी विनाअनुदानित आरोग्य विज्ञान महाविद्यालये. निवडनस्ती (कार्यासन शिक्षण-२).